

Handlingsplan 2023

*Bærekraft går fra eliteidrett
til breddeidrett*

GRØNN BYGGALLIANSE

Innhold

Arbeidet fortsetter - fra ord til handling	2
Grønn Byggallianse sin målgruppe	4
Vår rolle som senter for bærekraft	5
Våre fagområder	6
Effekt mål for næringen og våre tiltak for å nå disse	7
Våre aktiviteter i 2023	10
Vi tilbyr medlemsfora og medlemservice	11
Vi tilbyr kompetanse	13
Vi tilbyr sertifisering og utvikler sertifiseringsordninger	16
Vi samarbeider og deler kunnskap med andre samfunnsaktører nasjonalt og internasjonalt	18
Vi bygger en organisasjon for videre utvikling og vekst	19

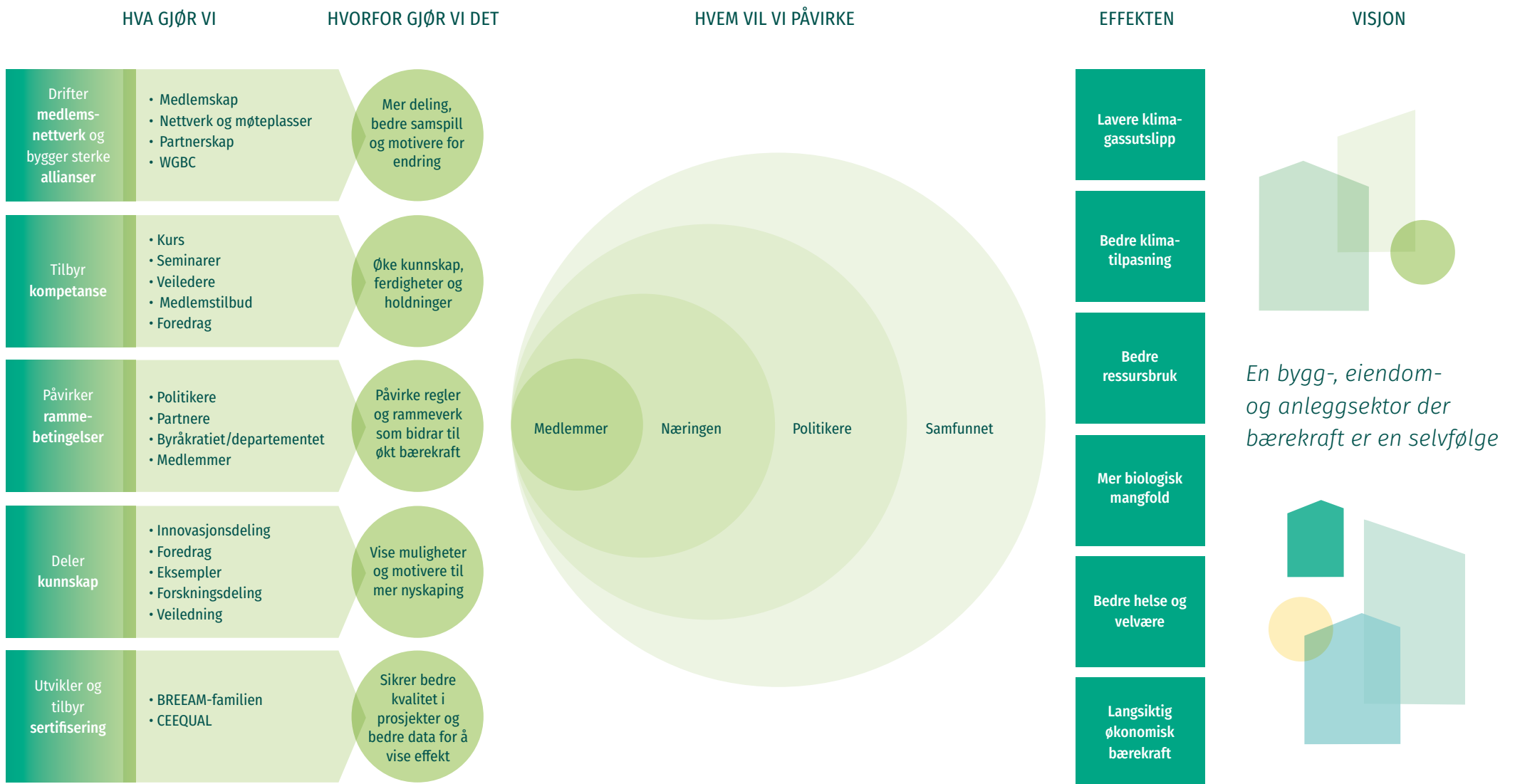
Arbeidet fortsetter – fra ord til handling

**Mottoet for vår handlingsplan står fast også for 2023:
«Fra ord til handling».**

Våre medlemmer og resten av bygg-, anleggs- og eiendomssektoren har i 2022 opplevd både globale og lokale utfordringer i rammevilkårene. Mange kriser treffer vår sektor samtidig – ikke minst krig og klimakrise. Det er derfor usikkerhet i forventet aktivitetsnivå for næringen for 2023. Det er likevel vurdert at pågående kriser ikke vil påvirke Grønn Byggallianse sitt arbeid i særlig omfang, fordi klima- og miljøarbeid vil være både viktig og nødvendig i året som kommer. Skal vi lykkes med å nå målene for 2030 og senere i 2050, må arbeidet med bærekraft fortsette med uforminsket styrke. Målene vi har satt oss, er og må være ambisiøse og vi må fortsette den hurtige handlingstakten dersom vi skal lykkes med å komme nærmere vår visjon om at bærekraft skal være det naturlige valget.

Handlingsplanen tar utgangspunkt i vår strategi for 2022-2024 og endringsmodellen som vises i figuren på neste side.

FOTO FORSIDE:
SporX, Vestaksen Eiendom
BREEAM-NOR Outstanding
Malling & Co
Foto: Knut Erik Skistad

SporX, Vestaksen Eiendom,
BREEAM-NOR Outstanding
Foto: Trond Joelson

Grønn Byggallianse sin målgruppe

Grønn Byggallianse sin visjon er at bærekraft skal bli en selvfølge for bygg-, anleggs- og eiendomssektoren. Grønn Byggallianse består av 400 medlemmer fra hele verdikjeden innen bygg, anlegg og eiendom, et styre på ti personer, som er valgt av medlemmene, samt en administrasjon på 21 medarbeidere og tre fast tilknyttede rådgivere.

Både medlemmer, styret og administrasjonen jobber for at visjonen skal nås. Desto flere vi blir, jo sterkere drivkraft representerer vi. For å få med hele sektoren må vi også jobbe mot og med resten av næringen, overfor myndighetene og resten av samfunnet. For å nå visjonen må vi samarbeide med andre sektorer, som finanssektoren, energisektoren, forsknings- og undervisningssektoren, med leietakere og deres representanter. Som endringsmodellen viser, er målgruppen bred, men våre medlemmer står i sentrum.

I henhold til vedtektene kan «foretak og offentlige institusjoner som støtter foreningens formål og som driver virksomhet innenfor formålet» opptas som medlemmer. Vi har til nå primært hatt medlemmer fra bygg- og eiendomsnæringen. I 2022 fortsatte arbeidet med å se på klima- og miljøsatsingen innenfor anlegg. Konklusjonen for forprosjektet som ble avsluttet høsten 2022, viser at BREEAM Infrastructure

(tidligere CEEQUAL) vil være en god sertifiseringsordning for anleggssektoren i Norge. Det planlegges med et videre samarbeid med de største aktørene i bransjen for ytterligere å tilpasse ordningen til norsk plan- og bygningsprosess. Det vil i 2023 også bli startet et arbeid med å se på et medlemstilbud som også vil være relevante for andre næringer som driver virksomhet innenfor vårt formål, f.eks. meglere, banker og advokatkontorer. Dette tilbudet planlegges først presentert i 2024.

Grønn Byggallianse har et formalisert samarbeid med NHO-foreningene Norsk Eiendom (NE) og Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg (EBA) for å være en viktig kilde til NEs og EBAs kunnskap på klima- og miljøområdet. Gjennom dette samarbeidet når vi enda flere viktige aktører i næringen enn egne medlemmer. Vi har en samarbeidsavtale med SINTEF Communities for å adressere forskningsbehov og spre deres forskningsresultater. Grønn Byggallianse er partner i FutureBuilt, et 10-årig program og utstillingsvindu for de mest ambisiøse aktørene i byggenæringen. Vi har også et tett samarbeid med flere andre organisasjoner på prosjektbasis.

Vår rolle som senter for bærekraft

Grønn Byggallianse er en non-profit medlemsorganisasjon som i 2022 feiret sitt 20-års jubileum. Utover en tydelig og ambisiøs visjon har Grønn Byggallianse også en klar misjon for det arbeidet som skal gjøres:

Påvirke rammebetingelser og gi bygg-, eiendoms- og anleggsektoren nødvendig kompetanse slik at det blir enklere og mer kostnadseffektivt å bli mer bærekraftig.

Grønn Byggallianse er det største senteret for bærekraft i bygg-, anleggs- og eiendomssektoren i Norge. Kjernen i senteret for bærekraft ligger i kunnskapen som Grønn Byggallianse forvalter gjennom sine medlemmer, sine partnere, sine ansatte og sine verktøy, veiledere og kurs. Grønn Byggallianse er faghuben for bærekraftskompetanse i BAE-sektoren i Norge. Administrasjonen har høy fagkompetanse innen områdene vi jobber med og har som mål å være oppdatert på fagspørsmål i bransjen. Dette for å kunne tilby medlemmer, samarbeidspartnere og myndigheter kunnskap og inspirasjon og gode eksempler på virkningsfullt arbeid med bærekraft. Som senter for bærekraft i bygg-, anleggs- og eiendomssektoren skal Grønn Byggallianse i 2023 jobbe videre for å nå vår visjon. Vi skal:

- › lytte til medlemmer, resten av næringen og myndigheter for å forstå hvor «skoen trykker» og hvordan vi kan bidra til en mer bærekraftig utvikling i næringen
- › etablere et miljø-dashbord for å måle bærekraftsutviklingen i BAE-sektoren der vi sammen med våre samarbeidspartnere årlig viser bærekraftsutvikling i sektoren
- › hjelpe medlemmer med innsikt og motivasjon til å endre seg i mer bærekraftig retning
- › inspirere hele næringen til å tenke mer bærekraft gjennom foredrag, nyhetsbrev og artikler
- › videreføre møteplasser som medlemsfora, konferanser og studieturer for å sikre deling av nyeste kunnskap
- › påvirke rammebetingelser som settes av myndighetene gjennom dialog og samarbeid
- › BREEAM-NOR-sertifisere nybygg og rehabiliteringer
- › videreutvikle og bredde veilednings- og sertifiserings-tilbudet knyttet til BREEAM-familien, spesielt BREEAM-In-Use for eksisterende bygg og BREEAM Infrastructure (tidl. CEEQUAL) for anleggsprosjekter
- › sørge for kompetanseutvikling for ansatte og ansette flere nye ressurser for styrke administrasjonens fagkompetanse

Hoppert skole i Moss,
Moss kommune,
BREEAM-NOR Very Good
Foto: Helge Eek

Våre fagområder

Vår modell for endringsarbeid er helhetlig og viser strategiske områdene som dekker miljø, økonomi og helse:

- > klimagassutslipp
- > biologisk mangfold
- > klimatilpasning
- > helse og velvære
- > ressursbruk
- > langsiktig økonomisk bærekraft

I vår strategi 2022-24 har vi utarbeidet effektmål for næringen for hvert av disse strategiske områdene. Effektmålene danner grunnlag for handlingsplanen. I strategien har vi begrunnet hvorfor vi mener disse strategiske områdene er viktige og hvorfor vi har valgt ut disse effektmålene.

Vår første ambisjon er å sikre at vi når de mål som er satt for klima og miljø for sektoren frem mot 2030. Skal vi lykkes med det, må de effektmålene som er satt for perioden 2022-2024 nås i løpet av denne første strategiperioden på tre år. Gjennomførte aktiviteter i 2022 og planlagte aktiviteter i 2023 vil suppleres med aktiviteter i 2024. Grønn Byggallianse igangsetter aktiviteter vi mener er nødvendige for å hjelpe bygg-, anleggs- og eiendomssektoren til å nå de oppsatte effektmålene.

De strategiske områdene og målene må ses i sammenheng. I utvikling eller drift av et bygg, anlegg eller område, må man forholde seg til mange effektmålmål samtidig. Grønn Byggallianse sine aktiviteter og verktøy skal ta vare på helheten, selv om vi kan fordype oss i enkeltområder i for eksempel tipshefter og spesialkurs.

Powerhouse Brattørkaia i Trondheim,
Entra ASA,
BREEAM-NOR Outstanding
Foto: Ivar Kvaal

Effektmål for næringen og våre tiltak for å nå disse

Grønn Byggallianse sin strategi 2022-2024 har satt ambisiøse effektmål for å bidra til økt bærekraft i BAE-sektoren.

Effektmålene er gruppert slik:

Bærekraft i bygg-, anleggs- og eiendoms-sektoren	Miljømessig bærekraft	Klimagassutslipp
		Klimatilpasning
		Ressursbruk
		Biologisk mangfold
	Sosial bærekraft	Helse og velvære
	Økonomisk bærekraft	Langsiktig økonomisk bærekraft

► KLIMAGASSUTSLIPP

Langsiktig mål:

Klimagassutslipp for hele bygg-, eiendoms- og anleggsnæringen reduseres med 55 % innen 2030 og 95 % innen 2050.

Utvalgte effektmål i strategiperioden 2022-24:

- Nybygg og anlegg skal totalt oppnå minst 20 % reduksjon av klimagassutslipp for materialer i forhold til referanseverdier i TEK 2022.
- Eksisterende bygningsmasse skal redusere sin samlede energibruk med minst 7.5 % årlig.

For å hjelpe medlemmer og resten av næringen til å nå disse effektmålene vil vi i 2023 blant annet:

- Tilby gratis verktøy «LCA-Bygg», for å beregne klimagassutslipp for bygg, sammen med EBA og Sintef.
- Tilby tidligfase-veiledning i hvordan redusere klimagassutslipp for nybygg og rehabilitering gjennom en «Workshop 0» og vårt tidligfaseverktøy Kvalitetsrosen.
- Tilby kurset «Innføringskurs i klimagassregnskap for bygg».
- Utgi veileder i klimagassreduksjoner fra materialer uten, eller med lave ekstrakostnader.
- Tilby e-læringskurs og klasseromskurs i «Grønn eiendomsdrift».

- Arrangere forumsmøter, «Byggenæringens klimakonferanse», vår driftskonferanse og arrangementer på Arendalsuka med tema klimagassreduksjoner og energieffektivisering.
- Arrangere «Fang Energytven», vår kampanje for å kartlegge unødvendig energibruk i medlemmers bygg.
- Oppdatere og relansere veilederen «Fra C til A» som viser hvordan nye og eksisterende bygg kan oppnå energiklasse A.
- Oppdatere og relansere veilederen «Riktig med en gang» som viser hvordan man kan tilrettelegge for god drift og lavt energibruk ved igangkjøring av nybygg og rehabiliteringer.
- Utarbeide bestillerveileder og prosjekteringsveileder i solenergi i samarbeid med Solenergiklyngen.

► KLIMATILPASNING

Langsiktig mål:

Alle bygg- og anleggseiere har kartlagt fysisk klimarisiko og klimatilpasset sine bygg og anlegg slik at de er robuste mot fremtidens klimaendringer innen 2030.

Utvalgte effektmål i strategiperioden 2022-24:

- Fysisk klimarisikovurdering er en del av selskapers økonomiske risikoanalyser for nye og eksisterende bygg- og anleggsprosjekter, i samsvar med EUs taksonomikrav og BREEAM-NOR v6.0.

For å hjelpe medlemmer og resten av næringen til å nå disse effektmålene vil vi i 2023 blant annet:

- Veilede om metode for risikokartlegging av klimarisiko og gode måter å sikre robuste bygg i fremtiden med utgangspunkt i metoder i BREEAM-NOR v6.0.
- Tilby kurs og opplæring i tiltak for klimatilpasning i forbindelse med ny BREEAM-NOR v6.0.
- Arrangere forumsmøter og arrangementer på Arendalsuka med tema klimatilpasning.
- Jobbe for å påvirke rammevilkår for klimagassreduksjoner og energieffektivisering. Vi ønsker krav til reduksjon av klimagassutslipp for materialer i TEK, egne energikrav for rehabiliteringer i TEK og bedre betingelser for nabolagsdeling av strøm.

► RESSURSBRUK

Langsiktig mål:

- Lukkede materialkretsløp i 2050.
- 50 % reduksjon i antall bygg som rives årlig fra 2020 til 2030.

Utvalgte effektmål i strategiperioden 2022-24:

- Det gjennomføres en grundig miljøkonsekvensvurdering av alternativene vedlikehold og reparasjon/rehabilitering, før eventuell rivning. Byggeier skal vurdere konsekvenser opp mot selskapets miljøstrategi.
- Minst 70 % av bygnings- og riveavfallet i bygg- og anleggsprosjekter skal tilrettelegges for ombruk og materialgjenvinning.
- I alle nybygg skal minst 20 % av komponentene være ombrukbare, regnet etter vekt.

For å hjelpe medlemmer og resten av næringen til å nå disse effektmålene vil vi i 2023 blant annet:

- Promotere prosesser og verktøy for å synliggjøre miljøkonsekvenser av riving og markedsføre vår veileder «Tenk deg om før du river».
- Oppdatere og relansere vår veileder «Hvordan planlegge for mindre avfall».
- Tydeliggjøre muligheter for å bruke BREEAM Refurbishment and Fit-Out for ombygging og rehabilitering.
- Tilby eget kurs for rådgivere og arkitekter i sirkulær materialhåndtering. Kurset inkluderer kravene i BREEAM-NOR v6.0 som adresserer sirkulærøkonomi.
- Jobbe for å påvirke rammevilkår for rehabilitering og bevaring av eksisterende bygningsmasse både juridisk og finansielt. Vi ønsker lovkrav om tilrettelegging av avfall for ombruk og materialgjenvinning og endring av dokumentavgiften så det lønner seg å rehabilitere framfor å rive.

► BIOLOGISK MANGFOLD

Langsiktig mål:

Bygging og drift av bygg, anlegg og eiendom bidrar til å bevare og forbedre naturmangfold.

Utvalgte effektmål i strategiperioden 2022-24:

- Alle område-, anleggs- og byggeprosjekter (nye og eksisterende) kartlegger biologisk mangfold før igangsettelse og iverksetter tiltak for bevaring og forbedring, samt kartlegger ettersituasjonen.
- I byer og tettsteder har byggeiere vedtatt strategier med konkrete mål for økt andel grønne tak og vegger i sine porteføljer.

For å hjelpe medlemmer og resten av næringen til å nå disse effektmålene vil vi i 2023 blant annet:

- Veilede om metoder for å sikre god kartlegging og gjennomføring av tiltak for bevaring og forbedring av biologisk mangfold. Metoder fra i BREEAM-NOR v6.0 vil brukes som et utgangspunkt.
- Gjennom medlemsveiledning, øke bevissthet om grønne tak og vegger og mulighetene som finnes.
- Bruke strakstiltak til å inspirere byggeiere til å utnytte takflater til grønne tak, etterspørre biologisk mangfold og bruke stedeegne arter.

► HELSE OG VELVÆRE

Langsiktig mål:

Bygg og områder stimulerer til både fysisk og sosial aktivitet og gir bedre fysisk og psykisk folkehelse. Det må tas hensyn til alle stadier av bygningens livsløp, fra bygningsarbeidernes helse til miljøpåvirkningen knyttet til utvikling og forvaltning av bygninger.

Utvalgte effektmål i strategiperioden 2022-24:

- Bygg og områder utvikles for å stimulere til kontakt, fysisk aktivitet og trygge opplevelser.
- Bygg og områder utvikles med gode lysforhold og utsyn.

For å hjelpe medlemmer og resten av næringen til å nå disse effektmålene vil vi i 2023 blant annet:

- Arrangere forumsmøter om helsefremmende bygg og godt dagslys.
- tilby tidligfase-veiledning i helsefremmende bygg og godt dagslys gjennom «Workshop 0» og vårt tidligfaseverktøy Kvalitetsrosen.
- Oppdatere og videreutvikle e-læringskurs på Grønn Eiendomsdrift relatert til temaet.

► LANGSIKTIG ØKONOMISK BÆREKRAFT

Langsiktig mål:

- Grønn finansiering er dominerende i det norske låne-markedet innen 2030.
- Virksomheter ser alle tre bærekraftshensyn i sammenheng og legger bærekraft til grunn for selskapets strategi innen 2030.

Utvalgte effektmål i strategiperioden 2022-24:

- EUs taksonomikriterier er kjent og banker og byggeiere har målsetning om at deres andel bygg som tilfredsstillende taksonomikriteriene øker.
- Alle virksomheter skal levere årlig bærekraftsrapport og benytte denne aktivt som del av virksomhetsstyringen.

For å hjelpe medlemmer og resten av næringen til å nå disse effektmålene vil vi i 2022 blant annet:

- Tilby kurs i EUs taksonomi og betydning for BAE-næringen.
- Bistå medlemmer med å forstå taksonomien og betydningen av den, samt varsle nye krav til bærekraftsrapportering.
- Tilby kurs i bærekraft som strategi for medlemmers ledergrupper.
- Markedsføre og eventuelt oppdatere vår veileder «Miljørapportering for eiendomssektoren».
- Samarbeide med Norsk Eiendom om deres ESG-rapporteringsverktøy.

Våre aktiviteter

1.

Vi tilbyr medlemsfora og medlemservice

2.

Vi tilbyr kompetanse

3.

Vi tilbyr sertifisering og utvikler sertifiseringsordninger

4.

Vi samarbeider med andre samfunnsaktører nasjonalt og internasjonalt

Oksenøya i Bærum,
OBOS, BREEAM-NOR
Very good
Foto: OBOS

Spor X i Drammen,
Vestaksen Eiendom
BREEAM-NOR Outstanding
Foto: Trond Joelson

1. Vi tilbyr medlemsfora og medlemservice

MEDLEMSFORA

I vårt senter for bærekraft, skal medlemmer få inspirasjon og lære av hverandre. Vi er derfor vertskap for ulike fora der medlemmer kan treffes og diskutere felles utfordringer og få faglig påfyll. Noen er åpne for alle medlemmer, mens noen er kun for bestemte medlemskategorier.

Etter en periode med pandemi, opplever vi igjen etterspørsel etter fysiske kurs der man kan møtes til både faglig og sosial omgang. Det vil i 2023 legges opp til både fysiske og digitale kurs og foredrag, for blant annet å redusere reiseaktivitet og sikre bred nasjonal dekning av våre medlemstilbud. Forumsmøtene er dog fysiske da en viktig hensikt er nettverksbygging.

I tillegg til å skape en møteplass for våre medlemmer, gir foraene Grønn Byggallianse innspill til behov for videre oppfølging gjennom for eksempel tipshefter, frokostmøter, dialog med myndigheter og andre næringsinteresser eller organisasjoner. Vi vil videreføre fora med stadig aktuelle temaer på agendaen. Foraene annonseres på vår nettside under fanen «Kurs og arrangementer».

Her er en kort beskrivelse av de medlemsfora som vi tilbyr

› **Grønt Ekspertforum** er et forum for miljøansvarlige hos eiendomsselskapene. Deltakerne får faglig påfyll og diskuterer felles utfordringer og erfaringer knyttet til et utvalgt tema. Forumet er forbeholdt medlemmer i kategorien Eiendomsselskaper.

› **Driftsforum** er for eiendomsselskapenes driftspersonale og våre forvaltningsmedlemmer. Her deles praktiske erfaringer fra hverdagens driftsoppgaver og driftspersonell får faglig påfyll om hvordan de kan drifte bygg mest mulig bærekraftig.

› **Forum for integrerte tekniske bygningsinstallasjoner** (ITB-forum) arrangerer vi sammen med foreningen Integra i Østfold, Bergen, Trondheim, Stavanger og Oslo. Å få gode leveranser på tekniske anlegg og styring av disse både i nybygg, ombygging og utskiftning, er svært viktig for å sikre lavest mulig energibruk i drift.

› **Materialforum** arrangerer vi sammen med Byggevarerindustrien. På tvers av verdikjeden diskuterer og utveksler vi her kunnskap og erfaring om materialers miljøegenskaper,

blant annet klimagassutslipp, innhold av miljøgifter, ressursutnyttelse og avgassing til innemiljøet. Materialforum er åpent for medlemmer hos Grønn Byggallianse og Byggevareindustrien.

› **Forum for grønn finans** er etablert sammen med Finans Norge. Dette er et nettverk der finansaktører kan møte eiendomsaktører og diskutere finansielle virkemidler for å øke etterspørselen etter grønne bygg. Dette forumet er kun for eiendomsselskap som har tilsluttet seg 10 strakstiltak fra Eiendomssektorens veikart.

› **Popup-forum** er i utgangspunktet åpne for alle våre medlemmer, selv om det vil variere hvem som er målgruppe. Popup-forumene tar for seg spesifikke fagtemaer. Medlemmer er velkomne til å spille inn forslag til tema.

MEDLEMSSERVICE

› Alle **nye medlemmer** får tilbud om et møte der vi orienterer om hva medlemskapet inneholder og gir av medlemsverdi. Vi lytter også til de nye medlemmenes behov og ønsker.

› Det gjennomføres en **medlemsundersøkelse** på våren for å få tilbakemeldinger fra medlemmene knyttet til opplevelsen av medlemskapet, og hva de er opptatt av at Grønn Byggallianse skal levere. Resultatene vil presenteres på årsmøtet 20. april 2023.

› Alle medlemmer som er i kategorien eiendomsselskap, får inntil **16 timers gratis strategisk rådgiving**. Det gis ikke prosjektspesifikk rådgiving.

› **Grønt podium** er en arena der produsenter og leverandører får anledning til å fortelle andre medlemmer om hvordan deres løsning bidrar til bærekraft. Grønt podium kan inngå som del av Materialforum og som seanse på konferanser, forumsmøter eller andre arrangementer i regi av Grønn Byggallianse.

› Medlemmer har **eksklusiv tilgang til våre medlemsfora og får 25 % rabatt** på våre konferanser og kurs. Byggherremedlemmer får rabatt på BREEAM-NOR-sertifisering.

› Vi følger opp strakstiltak i Eiendomssektorens veikart mot 2050. Veikartet inneholder «10 anbefalte strakstiltak for eiendomsselskap». Eiendomsselskap og boligutviklere kan signere på at de i løpet av ett år vil implementere strakstiltakene i alle sine planer og rutiner. Vi har også utarbeidet «10 anbefalte strakstiltak for boligutviklere» og lansert strakstiltak 11-20 for hver av aktørene for de selskapene som kan dokumentere at de har implementert de 10 første. Over 80 selskap har så langt signert på at de vil implementere strakstiltakene og vi vil jobbe for at alle byggeiermedlemmer signerer. Ett år etter tilslutning, besøker vi ledergruppen og går gjennom hvordan selskapet har innarbeidet og gjennomført tiltakene.

› I 2022 lanserte EBA også 10 strakstiltak for entreprenører for henholdsvis bygg og anlegg. Disse er utviklet i samarbeid med Grønn Byggallianse. Oppslutningen har vært meget god og over 40 entreprenører har signert. Grønn Byggallianse følger opp disse entreprenørene gjennom vårt samarbeid med EBA.

Fabrikken i Urtekvartalet i Oslo, Eiendomsspar BREEAM-NOR Excellent Foto: Vedal

Vega Scene,
Urbanium
BREEAM-NOR Very Good
Foto: Åse Holte

2. Vi tilbyr kompetanse

Grønn Byggallianse er et fagsenter der vi tilbyr kompetanse gjennom en rekke kanaler. Vi har mye fagkunnskap på vår nettside www.byggalliansen.no. Det utgis månedlige nyhetsbrev med faglige nyheter. Vi tilbyr kurs, medlemsmøter, konferanser og studieturer. En oppdatert liste over disse finnes på våre nettsider. Ved å abonnere på vårt nyhetsbrev får du også månedlige kalenderbrev med oversikt over våre kurs, medlemsmøter, konferanser og studieturer.

Påmelding til nyhetsbrev og arrangementer skjer via nettsiden.

KURS

> BREEAM-kurs

Grønn Byggallianse hadde over 1200 deltakere på BREEAM-kurs i 2022. Vi tilbyr både fysiske og digitale kurs, og vi tilbyr både åpne og bedriftsspesifikke kurs.

I 2023 vil vi tilby

- nybegynnerkurs i BREEAM-NOR (3 t)
- innføringskurs i BREEAM-NOR (heldag)
- prosjektlederkurs i BREEAM-NOR
- AP-kurs i BREEAM-NOR (påkrevd for å jobbe som AP (Akkreditert Profesjonell))

- Top-up kurs for revisorer for BREEAM-NOR (påkrevd for å jobbe som revisor for BREEAM-NOR)
- Materialkurs om materialkravene i BREEAM-NOR
- Innføringskurs I BREEAM-In-Use
- Innføringskurs i BREEAM Infrastructure
- Innføringskurs i BREEAM Communities

> Grønn Eiendomsdrift

Kurset Grønn Eiendomsdrift for driftere er populært og sikrer oppdatert kunnskap om godt innemiljø og grønne bygg. Vi tilbyr både e-læring og fordypningskurs.

E-læringen består av moduler på ca. en time innen miljøledelse, miljøoppfølgingssystem, ventilasjonssystem del 1 og del 2, inneklimate, energieffektiv lys og belysning, varmeanlegg, SD-anlegg og grønn skjøtsel. Vi vil oppdatere e-læringskursene i løpet av året.

I løpet av våren lanserer vi også et nytt heldags klasseromkurs for alle temaene.

E-læringen og det nye heldags klasseromskurset er nyttig utgangspunkt for eventuelle fordypningskurs som vi tilbyr innen de ulike temaene.

› Riktig fokus fra start - workshop 0

Vi tilbyr en inspirasjons- og kompetansehevende workshop for byggherrer og prosjekteringsgrupper ved oppstart av bygge- og rehabiliteringsprosjekter. Formålet er å bidra til at bærekraft blir et premiss for prosjektet fra start. Vi vil her introdusere vårt tidlige verktøy Kvalitetsrosen. Workshopen tilbys på forespørsel. Dette er kurs som kun tilbys fysisk.

› Bærekraft som strategi

I 2022 lanserte vi et 3-timers kurs i bærekraft som strategi. Dette er utviklet for ledergrupper. Kurset er populært og gir ledergruppen en bred og god innføring i hvordan å jobbe helhetlig med bærekraft. Kurset tilbys kun medlemmer, enten som del av de 16 timene for eiendomsselskaper eller som et bedriftsinternt kurs. Kurset tilbys på forespørsel.

› EUs taksonomi

EU har utviklet et kriteriesett for å kunne definere bærekraftig økonomisk aktivitet. Taksonomien blir særlig viktig for finansieringsinstitusjoner, men også for utbyggere og forvaltere som trenger finansiering fra disse finansinstitusjonene, og som da kan bli målt på om deres aktiviteter blir definert som bærekraftige eller ikke. Vi tilbyr 3-timers kurs i hva taksonomien vil bety for BAE-sektoren, hvilke kriterier den inneholder og hvordan dette er ivarettatt i ulike versjoner av BREEAM-NOR.

› Klimagassregnskap

Vi tilbyr innføringskurs om klimagassregnskap der man lærer hva et klimagassregnskap inneholder, hvordan du kan benytte et klimagassregnskap til å redusere utslipp og dokumentere klimaeffekten av valgene du tar. Vi tilbyr åpne digitale og fysiske bedriftsspesifikke kurs.

› Sirkulær materialhåndtering

Vi tilbyr heldagskurs i sirkulær materialhåndtering. I løpet av kurset vil deltagerne løses gjennom ombrukskartlegging, materialeffektivitet, ombruk og endringsdyktighet/ ombrukbarhet. Deltagerne vil få kunnskap om oppbygningen, metode og dokumentasjonskravene i den nye BREEAM-manualen. Kurset er bygget opp rundt praktiske eksempler, og legger opp til dialog og oppgaveløsning i grupper for utvalgte tema. Kurset tilbys fysisk både som åpent kurs og bedriftsspesifikt.

› Kravspesifikasjon for leietakere

Kravspesifikasjonen som byggeiere får fra leietakere og deres meglere er førende for utviklingen av byggene de skal leie ut. Tekniske krav kan føre til behov for store ombygginger og verste fall riving før det bygges nytt. Grønn Byggallianse har utviklet en kunnskapspakke til hjelp i dialogen mellom leietakere og byggeiere slik at kravene som stilles er oppdatert, faglig begrunnet og legger til rette for å ta vare på mest mulig. Vi tilbyr e-læringskurs som del av denne kunnskapspakken.

KONFERANSER OG STØRRE ARRANGEMENT

I 2023 planlegges det en **BREEAM-NOR-konferanse** med kåring av de beste prosjektene i bransjen.

Også i 2023 vil vi organisere en **Årets grønne driftskonferanse** der vi setter søkelys på drifterens rolle som endringsagent for bærekraft. Konferansen er en møteplass for driftere, rådgivere og ledere innen drift hos våre medlemmer. Her lanserer vi resultatene fra Fang energityven og kårer Årets grønne driftsteam. Vi vil også ha et Grønt podium der utvalgte leverandører vil kunne presentere sine løsninger.

Arendalsuka er en viktig møteplass for å påvirke beslutningstakere. Grønn Byggallianse er part i samarbeidet Bygg Arena Arendal, et fellesskap av rundt 40 ledende nasjonale virksomheter og foreninger i norsk bygge-, anlegg- og eiendomsnæringen. Grønn Byggallianse leder programarbeidet innen klima og miljø og vil bidra i planlegging og gjennomføring av en rekke seminarer innen våre fagområder.

EBAO (Entreprenørforeningen Oslo, Akershus og Østfold) skal også i 2023 arrangere **Byggenæringens klimakonferanse** sammen med en rekke samarbeidspartnerne. Grønn Byggallianse vil også i 2023 være faglig tilrettelegger av konferansen på oppdrag fra EBA.

FROKOSTMØTER

Vi fortsetter med de populære frokostmøtene sammen med FutureBuilt, der vi deler erfaringer fra prosjekt. I 2023 vil disse møtene både bli arrangert som fysiske møter kombinert med at det strømmes. Arrangementene er gratis og er åpne for alle.

TIPSHEFTER OG FAKTAARK

Vi utvikle og oppdatere en rekke veiledere:

> Overordnet

- Utgi veileder om taksonomien (med lenke til BREEAM-veiledninger på temaet).
- Oppdatere miljørapporteringsveileder.
- Oppdatere KPI for miljø i Norsk Eiendoms ESG rapporteringssystem.

> Materialer

- Oppdatere Ecoproduct – kriteriesett for bygningsproduktvurdering.
- Digitalisere Grønn Materialguide.
- Utgi veileder i klimagassreduksjoner fra materialer uten, eller med lave ekstrakostnader i samarbeid med EBA og Norsk Eiendom.
- Tilby gratis verktøy «LCA-Byg», for å beregne klimagassutslipp for bygg, sammen med EBA og Sintef.
- Oppdatere ombruksveileder i samarbeid med Statsbygg.
- Oppdatere og relansere vår veileder «Hvordan planlegge for mindre avfall».

> Energibruk

- Oppdatere bestillerveileder om solenergi – samarbeid med Solenergiklyngen.
- Ny prosjekteringsveileder solenergi – samarbeid med Solenergiklyngen.
- Oppdatere «Fra C til A» - veileder om energioppgradering fra 2016 som oppdateres og tilpasses taksonomikriterier.
- Oppdatere «Riktig med en gang» – veileder om å få tekniske anlegg til å fungere fra dag 1 som vi vil oppdatere og relansere.

VI FREMMER RAMMEBETINGELSER FOR MER BÆREKRAFT

Vi jobber for rammebetingelser som løser ut vår sektors store potensial, samtidig som det blir kostnadseffektivt og enkelt å bygge og forvalte grønt. Vi er politisk nøytrale, teknologinøytrale og uavhengige fra næringspolitiske interesser. Vi er en interesseorganisasjon for bærekraft.

Vi skriver høringsuttalelser og deltar i jevnlige møter med ulike myndigheter.

Vi har et tett fagsamarbeid med Finans Norge om finansielle rammebetingelser for bygg- og eiendomssektoren, og vil i 2023 fortsette å utfordre myndighetene på avklaringer rundt EUs taksonomi. Vi vil også ha en dialog med ulike banker for å avstemme riktig ambisjonsnivå på kriterier som banker stiller til for grønn finansiering.

Administrasjonsbygningen til Lnett i Sandnes.
Byggherre Base Property
BREEAM-NOR Outstanding
Foto: Eivind Dirdal

Rosenholm Campus,
Aspelin Ramm
BREEAM In-Use Excellent
Foto: Inger Marie Grini

3. Vi tilbyr sertifisering og utvikler sertifiseringsordninger

Vi forvalter og utvikler sertifiseringsordningen BREEAM-NOR for nybygg. I tillegg tilbyr vi informasjon om og opplæring i andre sertifiseringsordninger for bygg og anlegg i BREEAM-familien.

Dette gjør vi fordi vi ser klare fordeler ved tredjeparts-sertifisering av bygg og anlegg. Det er tre viktige årsaker til at sertifisering endrer praksis:

› **Helhetlige ordninger.** Det vil si at man kan være sikker på at man gjør tiltak på alle de viktigste temaene innen bærekraft, ikke bare de som får mest oppmerksomhet.

› **Forhindrer grønnvasking.** For å få sertifikat må en revisor godkjenne dokumentasjon på at bærekraftstiltakene faktisk er gjennomført. Det sikrer at det som loves, blir levert. Det gir sikkerhet for bestiller at de får som bestilt og for leverandør at de leverer den kvaliteten som er forventet.

› **Går fra ord til handling.** Det er enkelt å skrive strategier og vanskelig å realisere dem. En sertifisering er et verktøy for å realisere strategiene og oppfylle mål. Bygget eller anlegget tar sin del av ansvaret for det grønne skiftet.

Grønn Byggallianse håndterer følgende ordninger:

SERTIFISERINGSORDNING	SERTIFISERER OG UTVIKLER	TILBYR KURS OG INFORMASJON
BREEAM-NOR for nybygg	●	●
BREEAM In-Use for eksisterende bygg		●
BREEAM Communities for områdeutvikling		●
BREEAM Infrastructure for anlegg (veier, bruer mm)		●

BREEAM-NOR

BREEAM-NOR-sertifisering vokser jevnt. I 2022 hadde vi over 300 registreringer av nybygg og rehabiliteringer.

Lansering av ny BREEAM-NOR v6.0 manual i 2022 er trolig en av faktorene som bidro med et høyt antall registreringer i 2022. Utviklingen viser at flere flytter registreringen over fra gammel til ny manual, blant annet fordi den nye manualen hensyntar de krav som bla. EUs taksonomi setter. Med denne oppdateringen har BREEAM-NOR tatt et stort steg fremover. Kravene strammes inn, klimakutt gjennomsyrrer manualen, sirkulærøkonomi er godt dekket og helse har fått et løft. I tillegg er EUs taksonomi for bærekraftig finans tatt inn. I 2023 fortsetter vi å tilby kurs og opplæring i den nye manualen. Vi vil utarbeide veiledninger til de mer komplekse kriteriene slik at de blir enkle å bruke i praksis.

Vi vil også se nærmere på løsningene i BREEAM-NOR for blandet bruk av lokaler og rehabiliteringsprosjekter.

Vi vil tilby kurs og har et eget forum for AP og revisorer om BREEAM-NOR.

BREEAM IN-USE

I 2023 har vi mål om å overta en større del av sertifiseringsprosessen, blant annet kvalitetskontroll (QA) og tekniske

spørsmål. BRE vil fortsatt ha ansvaret for å forvalte sertifiseringsordningen og utvikle manualen, men vi vil oversette den internasjonale manualen til norsk og samarbeide med BRE om utvikling av denne.

Vi vil tilby kurs og egne fora om BREEAM-in-Use.

BREEAM INFRASTRUCTURE (tidl. CEEQUAL)

CEEQUAL skiftet i 2022 navn til BREEAM Infrastructure og er en sertifisering for veier, bruer, VA-anlegg og andre typer anlegg i BREEAM-familien. Anlegg er et nytt og viktig satsingsområde for Grønn Byggallianse. Statens Vegvesen, Bane-Nor og Nye Veier har besluttet å ta i bruk BREEAM Infrastructure i hele eller deler av sin portefølje og vi samarbeider med disse utbyggerne for å tilrettelegge for bruk av BREEAM Infrastructure i Norge.

Vi vil i 2023 oversette den internasjonale manualen til norsk og tilby kurs og veiledning i bruk av sertifiseringsordningen.

BREEAM COMMUNITIES

BREEAM Communities er en sertifisering av hele utbyggingsområder. Vi vil også i 2023 tilby kurs og samlinger om ordningen.

4. Vi samarbeider og deler kunnskap med andre samfunnsaktører nasjonalt og internasjonalt

Vi er medlem i **World Green Building Council (WGBC)** der vi har 70 søsterorganisasjoner i hele verden. Vi samarbeider særlig med WGBC og søsterorganisasjoner om EU-spørsmål, men høster også mye inspirasjon til hvordan andre tilsvarende medlemsforeninger gjør sine medlemmer gode.

Vi er medlem **UN Global Compact**, som er FNs organisasjon for bærekraftig næringsliv og verdens største bedriftsinitiativ for bærekraft. Over 12.300 bedrifter i 160 land er medlemmer. Norge har et lokalt UN Global Compact nettverk.

Vi har en samarbeidsavtale med British Research Establishment (BRE), som eier sertifiseringsordningene i BREEAM-familien, om forvaltning av disse ordningene i Norge.

Vi er partner i **FutureBuilt**, som er et innovasjonsprogram og utstillingsvindu for de mest ambisiøse aktørene i byggenæringen. Vi er samlokalisert med FutureBuilt og jobber tett sammen for å koordinere våre aktiviteter. Målet med FutureBuilt er å realisere fullskalabygg og områder som representerer beste praksis og tester ut nye løsninger som andre kan lære av. Grønn Byggallianse samarbeider med FutureBuilt om å spre resultater og erfaringer.

Vi har et formalisert samarbeid med **Norsk Eiendom og EBA**. Samarbeidet betyr at Grønn Byggallianse tilbyr disse bransjeforeningene et godt kunnskapsgrunnlag på aktuelle problemstillinger innen klima- og miljøområdet, både i forhold til offentlige høringer og overfor deres respektive medlemmer. Vi har i tillegg et løpende godt samarbeid med en rekke andre organisasjoner, enkeltforetak og institusjoner i et felles arbeid om en mer bærekraftig bygg-, anleggs- og eiendomssektor.

Bergen Business Park,
BREEAM-NOR Exellen
Foto: Mats Lie

Vi bygger en organisasjon for videre utvikling og vekst

Grønn Byggallianse sin administrasjon består i dag av 21 ansatte og 3 fast tilknyttede eksterne rådgivere. 1. mars 2022 ble det iverksatt en ny organisering for å være rigget for ytterligere vekst og nye satsningsområder. Medlemservice, fagutvikling og utvikling og drift av sertifiseringsordninger er prioriterte oppgaver. Organisasjonen jobber kontinuerlig med utvikling og drift av sertifiseringsordninger med organisasjonsutvikling, digitalisering og effektivisering av arbeidsprosesser. Grønn Byggallianse er en attraktiv arbeidsgiver og det er et godt arbeidsmiljø. Organisasjonen holder til i et av Norges mest gjennomførte ombruksbygg i Kristian August gate 13 i Oslo.

Kristian August gate 13,
Entra ASA
Foto: Kyrre Sundal/MAD Arkitekter

GRØNN BYGGALLIANSE

byggalliansen.no

ISBN: 978-82-998837-3-3